

Bruksela, 16 września 2024 r.
(OR. en)

13126/24

AGRI 628
AGRILEG 380
AGRIFIN 93
AGRISTR 57
AGRIORG 114

NOTA

Od:	Specjalny Komitet ds. Rolnictwa
Do:	Rada
Dotyczy:	Podsumowanie drugiego roku stosowania planów strategicznych WPR – <i>Informacje przekazane przez prezydencję</i> – <i>Wymiana poglądów</i>

W związku z posiedzeniem Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbędzie się 23 września 2024 r., delegacje otrzymują w załączniku notę prezydencji na powyższy temat.

Podsumowanie drugiego roku stosowania planów strategicznych WPR

Obecna wspólna polityka rolna (WPR) i plany strategiczne są stosowane od 1 stycznia 2023 r. Plan strategiczny WPR stał się centralnym, jednolitym narzędziem planowania, które pomaga projektować i planować udzielanie wsparcia rolnikom i obszarom wiejskim oraz logikę działań w odniesieniu do dziewięciu celów szczegółowych i jednego celu przekrojowego. Plany strategiczne są kluczowymi narzędziami realizacji WPR w latach 2023–2027.

Rozpoczął się drugi rok okresu programowania WPR, co oznacza, że państwa członkowskie zgromadziły wiedzę i cenne, praktyczne doświadczenie w stosowaniu planów strategicznych WPR.

Podczas prezydencji hiszpańskiej na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbyło się 10–11 grudnia 2023 r., ministrowie wymienili poglądy na temat pierwszego roku stosowania planów strategicznych WPR. Od końca ubiegłego roku osiągnięto istotne cele pośrednie nowego okresu programowania.

- Przeprowadzono kontrole, a większość płatności bezpośrednich oraz przydziałów na rozwój obszarów wiejskich wypłacanych z tytułu obszarów i z tytułu zwierząt dotarła do beneficjentów końcowych.
- Jednostki certyfikujące zaczęły odgrywać większą rolę w zapewnianiu adekwatności zarówno wydatków w ramach WPR, jak i systemów zarządzania.
- Państwa członkowskie zdobyły doświadczenia, przedkładając i negocjując pierwsze roczne sprawozdanie z realizacji celów.
- System monitorowania obszarów – po okresie stopniowego wprowadzania w życie w 2023 r. – stał się w pełni funkcjonalny i objął wszystkie interwencje obszarowe: powinno to pomóc rolnikom w korygowaniu ich wniosków, a agencjom płatniczym – w prowadzeniu działań kontrolnych.

Ponadto, w pierwszej połowie 2024 r., masowe protesty rolników w UE doprowadziły do zmian w niektórych podstawowych przepisach zreformowanej WPR. Zmienione przepisy przyczyniają się do zmniejszenia obciążenia administracyjnego zarówno rolników, jak i organów administracyjnych odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja Europejska uwzględniła dalsze uproszczenia, np. usprawnienie procedury zmiany planów strategicznych WPR.

Prezydencja węgierska zorganizowała spotkanie dyrektorów ds. WPR, które odbyło się 10–12 września w Budapeszcie i w Kecskemét. Głównym tematem spotkania było uproszczenie WPR i wykonywanie planów strategicznych WPR, ze szczególnym uwzględnieniem systemu monitorowania i ewaluacji. Podczas tego nieformalnego spotkania przedstawiciele państw członkowskich podkreślili wyzwania, z którymi mierzyli się w pierwszych dwóch latach wykonywania planów strategicznych WPR, i zdobyte w tym okresie doświadczenia. Uczestnicy podkreślili między innymi konieczność przyspieszenia i większego uelastycznienia wprowadzania zmian do planów strategicznych oraz potrzebę odejścia od zasady zerowej tolerancji dla odchylenia od wartości docelowych określonych w planach strategicznych i ograniczenia obowiązków w zakresie sprawozdawczości i przedstawiania wyjaśnień.

Prezydencja zamierza zorganizować dyskusję, która pomoże określić elementy wymagające dostosowania lub zmiany w celu skuteczniejszej realizacji planów strategicznych WPR. Prezydencja uważa, że wymiana poglądów może być dla państw członkowskich i Komisji Europejskiej okazją do wniesienia wartościowych wkładów i uzyskania użytecznych informacji. Wyniki tej dyskusji zostaną uwzględnione w konkluzjach Rady w sprawie ukierunkowanej na rolników wspólnej polityki rolnej po 2027 r.

W związku z powyższym prezydencja węgierska proponuje przeprowadzenie wymiany poglądów na temat głównych wyzwań związanych z drugim rokiem stosowania planów strategicznych WPR i określenie możliwych ulepszeń przepisów w okresie po 2027 r. Podstawą wymiany poglądów będą następujące pytania:

1. Które elementy nowego modelu realizacji były dla organów krajowych najtrudniejsze do wdrożenia w drugim roku okresu programowania, z uwzględnieniem stosowania nowych technologii w systemie kontroli? W jaki sposób ten nowy model wpłynął na terminy płatności na rzecz beneficjentów końcowych?

2. Które elementy obecnych ram należy zmienić, aby sprostać wyzwaniom związanym ze stosowaniem planów strategicznych, mając na uwadze doświadczenia zdobyte w ciągu pierwszych dwóch lat stosowania?
